

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: NTNUs HMS-satsinger 2010/2011

Tilråding:

Styret støtter Rektors vurderinger og ber om at det arbeides videre med de foreslåtte tiltakene for HMS-satsinger 2010/2011.

Innledning

NTNUs HMS-årsrapport har blitt utarbeidet etter samme lest i tre år. De to første årene viste rapporten en positiv fremgang på HMS-området. For 2009 ser det ut til at denne utviklingen har stagnert, og har på enkelte områder hatt en negativ utvikling. Det gjelder særlig for arbeid med/risikovurdering av kjemikalier og farlige stoffer, samt gjennomføring av feltarbeid. Rapporten tyder på at NTNU ikke fullt ut tilfredsstillende HMS-lovgivningen og NTNUs overordnede mål for helse, miljø og sikkerhet.

HMS-årsrapport for 2009 ble fremlagt for Styret i O-sak 7/10. Årsrapporten er en faglig gjennomgang av HMS-arbeidet som er gjort i løpet av året som er gått. Årsrapporten er en oversikt over aktiviteter og tiltak som er organisert fra og drevet av NTNUs sentrale ledelse og administrasjon. Rapporten inneholder statistikk over meldte avvik, sykefravær, omfang av opplæring, og tall som indikerer belastningen på ytre miljø. I tillegg gis et sammendrag av årsrapporter for HMS fra NTNUs enheter. HMS-avdelingen ferdigstiller rapportene til fakultetene og enhetene i Sentral ledelse og administrasjon.

Rektor ga i O-sak 7/10 tilsagn om at han ville komme tilbake til saken med nærmere beskrivelse av prioriteringer som bør gjøres innen HMS-området i tiden fremover. Det var særlig temaene sikkerhet og beredskap, ivaretagelse av det ytre miljø og arbeid med kjemikalier/farlige stoffer som skulle ha oppmerksomhet.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) er et viktig partssammensatt utvalg ved NTNU og som har i oppgave å ta stilling til arbeidsmiljørelaterte spørsmål. I tråd med sitt mandat har AMU behandlet årsrapporten i sak 7/10 for så i sak 13/10 å komme med sine forslag til prioriterte HMS-satsinger for 2010/2011.

Rektors vurdering

Årsrapporten synliggjør flere utfordringer, både på overordnet nivå og på de enkelte enhetene. Det er allerede satt i gang flere tiltak for å sikre måloppnåelse på HMS-området. NTNU har imidlertid fortsatt utfordringer knyttet til HMS, noe som krever kontinuerlig oppmerksomhet over tid. Tilrådingene fra AMU er hensyntatt i rektors vurderinger.

Rektor mener det er viktig å rette oppmerksomheten særlig på følgende forhold:

Helse - psykososialt arbeidsmiljø

Skal NTNU nå sine mål, må medarbeidere trives. Psykososiale- og organisatoriske faktorer er viktig for å utvikle et godt og trygt arbeidsmiljø. I 2007/2008 gjennomførte NTNU for første gang en arbeidsmiljøundersøkelse for hele universitetet. Undersøkelsen er utviklet internt ved NTNU og er et verktøy for utvikling av arbeidsmiljøet ved universitetet.

Arbeidsmiljøundersøkelsen er gjennomført for andre gang i 2009 og resultatene presentert i 2009/2010. Resultatene viser at de aller fleste NTNU-ere har det bra på jobb. Forskning og erfaring tilsier at godt oppfølgingsarbeid vil bidra til forbedring av arbeidsmiljøet og oppslutning om undersøkelsen i fremtiden, svarprosenten i 2009: 55 % (2007: 57 %).

Rektor ser det som nødvendig at arbeidet med psykososiale forhold fortsatt prioriteres, og ser det som viktig at det gjøres et godt oppfølgingsarbeid i tråd med de anbefalinger som er gitt i forbindelse med presentasjon av resultatene. Rektor ser det som et strategisk virkemiddel for å utvikle organisasjonen og nå NTNUs mål.

Miljø

NTNU arbeider kontinuerlig for at organisasjonen skal være preget av miljøbevissthet. Innføring av miljøledelse i 2005 satte fokus på fire områder; innkjøp, energi, avfall og transport. Oppmerksomheten mot ivaretagelse av miljø er stadig økende, både fra myndigheter, ansatte og studenter. Det er gjennomført flere tiltak for å utvikle vår miljøbevissthet. Som eksempel nevnes avfall der det har vært stort fokus på å redusere total avfallsmengde, øke andel til gjenvinning og utvikle effektive systemer for håndtering av avfall. For 2009 viser rapporter at flere avfallsfraksjoner har økt, mens blandet avfall har minket, mao sorteringsgraden er økende. Det er i 2009 investert i ny teknologi på egne biler for veiing og avvikshåndtering av avfall. Dette gjør at en i 2010 vil kunne registrere avfall på byggnivå, identifisere eventuell mangelfull sortering og komme med målrettede tiltak. Ansattes flyreiser representerer 86 % av NTNUs transportrelaterte utslipp i 2009. Bruk av telefonmøter og videokonferanser kan i en del tilfelle erstatte reiser. I regi av Multimediaseenteret registreres antall videokonferanser. Det viser en nedgang i antall gjennomførte videokonferanser i 2009 og det opplyses om betydelig ledig kapasitet. Dette er eksempler på viktige og gode tiltak, men dersom NTNU skal løfte seg ytterligere for å øke miljøbevisstheten i organisasjonen må det arbeides videre på et overordnet nivå.

Rektor vil arbeide for å utvikle et klimaregnskap for NTNU og arbeide videre med miljøstrategi for NTNU.

Sikkerhet og beredskap

NTNU skal legge til rette for et arbeidsmiljø som fremmer sikkerhet og beredskap for virksomheten. Arbeidet for å bedre sikkerheten ved NTNUs laboratorier og verksteder har vært økende gjennom flere år. Særlig har Rosenborgsaken bidratt til økt oppmerksomhet på NTNUs laboratoriemiljø. I årsrapporten for 2009 ser det ut til at det har skjedd en stagnasjon i

HMS-arbeidet på enkelte områder, særlig når det gjelder risikovurdering av kjemikalier og farlige stoffer og deler av arbeide knyttet til sikkerhet i forbindelse med feltarbeid.

Det meldes et økende antall avvik, for 2009 ble det totalt gitt 129 meldinger om avvik (2007:53, 2008: 88). Dagens system for avvikshåndtering er i stor grad preget av manuelt arbeid, med en papirbasert innrapportering og en påfølgende manuell saksgang uten tilfredsstillende støtte av IT-verktøy. Det er gjennomført et forprosjekt for å se på behovet for å etablere et overordnet system for avvikshåndtering.

I 2008 ble det gjennomført en overordnet risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) av NTNUs virksomhet. I 2009 er det gjennomført beredskapsanalyser med bred deltakelse i organisasjonen og etter krav i lovverket. Det er utarbeidet en overordnet plan for sentral beredskapsledelse som skal danne grunnlag for underliggende planer for fakultetene/avdelingene. En vil tydeliggjøre hva som anses som sentralt og lokalt ansvar.

Rektor ser flere utfordringer i forhold til ivaretagelse av sikkerhet og beredskap.

Arbeid med kjemikalier/farlige stoffer samt feltarbeid; vil bli fulgt opp med økt fokus på innarbeidelse/gjennomføring av risikovurderinger. I tillegg vil det i 2010 bli satt i gang arbeid med å utvikle e-læringsprogram med basis i Laboratorie- og verkstedhåndboka/HMS-filmen. E-læringen skal sikre et minimum av kunnskap for studenter og ansatte som skal arbeide i NTNUs laboratorier og verksteder.

Avvik; det skal arbeides videre med å kvalitetssikre avvikshåndtering slik at det blir enklere å registrere, følge opp og lukke/ferdigbehandle avvik. Det foreligger et forprosjekt og arbeidet videreføres i 2010.

Beredskap; revisjon av NTNUs sentrale beredskapsplan ferdigstilles og implementeres i 2010. Arbeidet fortsetter ved at det revideres/utarbeides lokale beredskapsplaner samt at det settes i gang et øvingsprogram.

Lederforankring/oppfølging

HMS er et lederansvar og kan ikke delegeres.

Rektor vil gå inn for at HMS vies større oppmerksomhet i ledermøter på ulike nivå.

Oppfølgingen skal bli rapportert og vil bli fulgt opp gjennom styringsdialogene. For å sikre at tiltak blir ivare tatt og fulgt opp lokalt, skal disse utvikles i tett samarbeid med enhetene.

I tillegg skal HMS innarbeides som en tydelig del av NTNUs lederopplæring.